

Bemærkninger til forslaget

Formålet med dette beslutningsforslag er at gøre det sværere for dem, der vil nedbryde og ødelægge samfundet, og samtidig lette myndighedernes arbejde med at anholde og at dømme de kriminelle, der groft overtræder samfundets regler, men som i dag ofte undgår straf, fordi de ikke kan identificeres.

Baggrunden for beslutningsforslaget er blandt andet den omfattende voldsudøvelse og det grove hærværk, som autonome og andre iværksatte og gennemførte på Nørrebro den 18. maj 1993 og nytårsnat 1994-95. Erfaringsmæssigt viser det sig i praksis i forbindelse med autonome eller BZ-uroligheder, at tildækning af ansigtet med maske, hætte eller lignende virker fremmede for deltagerens tilskyndelse til at forstyrre den offentlige orden, f.eks. ved hærværk og vold, og for efterfølgende at kunne unddrage sig strafforfølgning. Det kan navnlig være vanskeligt at føre bevis for den enkeltes andel som gerningsmand eller medvirkende til de begåede lovovertrædelser, fordi maskeringen gør, at den enkelte lovovertræder ikke kan identificeres.

Forslagsstillerne finder, at et maskeringsforbud vil være et egnet middel til at gøre indsatsen mod sådanne uroligheder og lovovertrædelser mere effektiv.

En kriminalisering af selve det forhold, at man er maskeret, vil indebære, at en hætteklædt eller maskeret person, der pågribes, vil kunne straffes for maskeringen som sådan, uanset at der ikke kan føres bevis for, at den pågældende forud for pågribelsen har begået eller medvirket til anden kriminalitet.

Til fordel for et maskeringsforbud kan navnlig anføres, at selve den straftrussel, der ligger i kriminaliseringen, må antages at ville medføre en reduktion i antallet af maskeringer, der er omfattet af forbudet. Hvis forbudet ikke respekteres, vil kriminaliseringen som sådan endvidere give mulighed for, at der fra politiets side vil kunne gribes forebyggende ind, før situationen har udviklet sig til optøjer. Dette svarer i princippet til det præventive sigte, der ligger til grund for det knivforbud, der blev gennemført ved lov nr. 861 af 23. december 1987.

Hertil kommer, at det for et overvældende flertal af borgere opleves som noget naturligt, at man i forbindelse med demonstrationer og lignende står ved,

hvem man er. Dette må være et rimeligt krav, når man vil fremføre sine synspunkter offentligt. Den bevidste tilsløring af identiteten tjener i den sammenhæng normalt ikke noget anerkendelsesværdigt eller legitimt formål.

Forslaget er ikke i strid med den grundlovssikrede ytrings- og forsamlingsfrihed. Det er almindeligt antaget, at disse grundlovssikrede rettigheder ikke er til hinder for, at lovgivningsmagten fastsætter regler, der blandt andet tager sigte på, hvad der foretages i en forsamling. Det vil således kunne forbydes forsamlingsdeltagere at bære masker eller andre beklædningsgenstande, der skjuler den enkeltes identitet.

Ifølge beslutningsforslaget omfatter forbudet ikke tilfælde, hvor tildækning af ansigtet foretages for at beskytte mod vejrliget, eller hvor tildækning tjener andet anerkendelsesværdigt formål.

Dette betyder blandt andet, at forbudet for eksempel ikke omfatter muslimske kvinder, der bærer slør, karnevalsdeltagere, roligans m.v. Forbudet vil heller ikke gælde i tilfælde, hvor identitetstilsløring under en demonstration i sig selv kan antages at tjene et anerkendelsesværdigt formål. Som eksempel kan nævnes flygtninges demonstration mod brutale magthavere i hjemlandet eller AIDS-ramte patienters demonstration for at gøre opmærksom på deres problemer, altså en identitetstilsløring, der anvendes for at undgå repressalier eller andre ubehageligheder.

Forslagsstillerne finder ikke, at det vil volde politiet og domstolene nævneværdige problemer at udskille de lovlige fra de ulovlige maskeringer. På grundlag af de konkrete omstændigheder vil det således i de enkelte tilfælde i almindelighed være muligt at afgøre, om maskeringsforbudet er søgt omgået, for eksempel ved at deltagerne lader en aktion fremtræde som et gadeteater eller karneval, eller om maskeringen i den givne sammenhæng må siges at tjene et anerkendelsesværdigt formål.

Beslutningsforslaget er en næsten uændret genfremsættelse af B 14 fra folketingsåret 1993-94. Se Folketingstidende 1993-94, forhandlingerne sp. 694, 2659 og 6933 samt tillæg A sp. 611 og tillæg B sp. 575.